

1. สถานการณ์ภายในประเทศ

1.1 การผลิต

● สิ้นสุด มิ.ย.62 มีฟาร์มปลานิลที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน 2,992 ฟาร์ม และฟาร์มที่ได้มาตรฐาน SL (Safety level) จำนวน 29,829 ฟาร์ม คิดเป็น 9.8% ของจำนวนฟาร์มปลานิลทั้งหมด (335,441 ฟาร์ม) (กลุ่มพัฒนาระบบคุณภาพแหล่งผลิต, กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด, กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง)

● มิ.ย.62 ผลผลิตปลานิลเบื้องต้น 12,744 ตัน ลดลง 14.3% จากเดือนก่อน และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อนผลผลิตลดลง 4.0% (กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง)

● ม.ค.-มิ.ย.62 ผลผลิตปลานิลเบื้องต้น 97,704 ตัน ลดลง 6.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน สำหรับเดือน ก.ค. 62 คาดว่าปริมาณผลผลิตปลานิลเพิ่มขึ้น 5.0% (กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง)

1.2 ราคาปลานิล

● มิ.ย.62 ราคาปลานิลหน้าฟาร์ม ภาคกลาง ขนาดใหญ่ 42.16 บาท/กก. ขนาดกลาง 41.04 บาท/กก. และขนาดเล็ก 29.92 บาท/กก. ทุกขนาดปรับตัวเพิ่มขึ้น 5.1%, 19.5% และ 14.5% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)

● มิ.ย.62 ราคาขายส่ง ขนาดใหญ่ 54.25 บาท/กก. ขนาดกลาง 45.27 บาท/กก. และขนาดเล็ก 30.35 บาท/กก. โดยขนาดใหญ่และขนาดเล็กปรับตัวเพิ่มขึ้น 3.3% และ 1.2% ขณะที่ขนาดกลางปรับตัวลดลง 0.5% เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (ตลาดไท)

● มิ.ย.62 ราคาขายปลีก ณ ตลาดกรุงเทพฯ ขนาดใหญ่ 73.29 บาท/กก. และขนาดกลาง 65.72 บาท/กก. ทุกขนาดปรับตัวเพิ่มขึ้น 0.4% และ 0.5% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับเดือนที่ผ่านมา (กระทรวงพาณิชย์)

1.3 การค้าต่างประเทศ

● การส่งออกปลานิล

- ม.ค.-พ.ค. 62 ไทยส่งออกปลานิลและผลิตภัณฑ์ 4,522.6 ตัน มูลค่า 178.4 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น 29.4% และ 25.0% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกแยกตามผลิตภัณฑ์ คือ ปลาทั้งตัวแช่แข็ง 74.3% ปลามีชีวิต 8.9% ปลาสดแช่เย็น 8.6% เนื้อปลาแช่แข็ง 8.2% และ ตลาดหลัก คือ กลุ่มตะวันออกกลาง 40.4% สหรัฐฯ 18.2% กลุ่มอาเซียน 17.4% กลุ่มยุโรป 16.7% ไต้หวัน 3.2% และอื่นๆ 4.1% ตามลำดับ

● การนำเข้าปลานิล

- ม.ค.-พ.ค. 62 ไทยนำเข้าปลานิลและผลิตภัณฑ์ 466.1 ตัน มูลค่า 52.5 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าลดลง 5.8% และ 16.9% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยมีรูปแบบนำเข้าเป็นเนื้อปลานิลแช่แข็ง 85.7% และปลาทั้งตัวแช่แข็ง 14.3% ส่วนใหญ่นำเข้าจากกลุ่มอาเซียน 57.9% และจีน 42.1% และ ตามลำดับ

ปริมาณและมูลค่าการส่งออกและนำเข้า (ปริมาณ : ตัน, มูลค่า : ล้านบาท)

เดือน/ปี	การส่งออก		การนำเข้า	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
พ.ค. 61	1,189.2	41.1	176.4	23.1
เม.ย. 62	703.7	29.3	89.8	9.5
พ.ค. 62	1,038.3	38.9	65.3	7.7
%Δ พ.ค. 61	-12.7%	-5.4%	-63.0%	-66.7%
%Δ เม.ย. 62	47.5%	32.8%	-27.3%	-18.9%

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กรมประมง

2. สถานการณ์ภายนอกประเทศ

2.1 การผลิต

● ผลผลิตปลานิลโลกในปี 2559 จำนวน 6.68 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.4% จากปีก่อน เป็นผลผลิตจากการเพาะเลี้ยง 5.89 ล้านตัน (88.2%) และจากการจับธรรมชาติ 0.79 ล้านตัน (11.8%) ซึ่งผลผลิตส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มประเทศเอเชียถึง 4.29 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วน 64.2% ของผลผลิตปลานิลโลก (FAO, November 2018)

2.2 การตลาดและการค้า

● Regal Springs เป็นผู้ผลิตปลานิลคุณภาพชั้นสูง และดำเนินธุรกิจฟาร์มสัตว์น้ำทั่วโลก ตั้งอยู่ที่เม็กซิโกใกล้กับตลาดสหรัฐฯ กำลังวางแผนพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลานิลที่มีการเคลือบด้วย parmesan และ panko และปลานิลพร้อมรับประทานในรูปชาชิมิ และเซบิเช (ceviche) เพื่อเพิ่มมูลค่า โดยใช้ปลานิลจากเม็กซิโกและฮอนดูรัส ซึ่งยอดขายเป็นทั้งปลาสดและปลาแช่แข็งอย่างละครึ่ง ในปีที่ผ่านมาบริษัทมีกำไรเพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์แช่แข็งมากขึ้น (INFOFISH Trade News, No. 11/2019)

● USA เป็นผู้นำเข้าปลานิลรายใหญ่ของโลก ม.ค.-พ.ค.62 ปริมาณ 46,615.6 ตัน มูลค่า 177.4 ล้านดอลลาร์ ทั้งปริมาณและมูลค่าลดลง 17.1% และ 16.1% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยมีรูปแบบการนำเข้าดังตาราง :

สัดส่วนมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์ปลานิลของสหรัฐอเมริกา ปี 2562 (ม.ค.-พ.ค.)

หน่วย : ร้อยละ

Products	2561 (ม.ค.-พ.ค.)		2562 (ม.ค.-พ.ค.)		อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1. Tilapia Fillet Frozen	35,653.2	135.9	27,769.0	109.7	-22.1	-19.3
2. Tilapia Fillet Fresh	7,682.5	50.8	7,415.6	45.7	-3.5	-10.0
3. Tilapia Frozen	12,109.2	21.6	10,830.1	20.0	-10.6	-7.7
4. Tilapia Fresh	780.0	3.2	584.7	2.0	-25.0	-35.3
5. Tilapia Meat Fresh	34.6	0.1	16.3	0.0		
Total	56,259.4	211.5	46,615.6	177.4	-17.1	-16.1

ลำดับที่	1. Tilapia Fillet Frozen	2. Tilapia Fillet Fresh	3. Tilapia Frozen	4. Tilapia Fresh	5. Tilapia Meat Fresh
ประเทศ	สัดส่วนมูลค่า	ประเทศ	สัดส่วนมูลค่า	ประเทศ	สัดส่วนมูลค่า
1	จีน 45.89	ฮอนดูรัส 7.97	จีน 5.54	เมียนมาร์ 0.58	ไต้หวัน 0.01
2	อินโดนีเซีย 8.54	โคลัมเบีย 7.72	ไต้หวัน 4.49	เม็กซิโก 0.16	
3	เม็กซิโก 2.64	คอซตาริกา 6.84	ไทย 0.49	ฮอนดูรัส 0.12	
4	ไต้หวัน 1.76	เม็กซิโก 1.82	เวียดนาม 0.39	บังกลาเทศ 0.10	
5	ฮอนดูรัส 1.45	เอกวาดอร์ 0.72	อื่นๆ 0.35	โคลัมเบีย 0.10	
6	มาเลเซีย 0.57	อื่นๆ 0.69		อื่นๆ 0.10	
7	อื่นๆ 0.99				
รวม	61.82	25.75	11.27	1.15	0.01

ที่มา : www.st.nmfs.noaa.gov

3. ปัญหาอุปสรรค

● เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อย ขาดแคลนเงินทุน จึงยังคงมีการเลี้ยงรูปแบบเดิมและขาดทักษะในการแปรรูปและการตลาด ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้น้อย

● การรวมกลุ่มของเกษตรกรยังไม่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการต่อรองเรื่องราคาจำหน่ายผลผลิต เนื่องจากขาดทักษะการจัดการด้านการตลาดในเชิงธุรกิจที่ต้องบริหารการผลิตให้ได้ปริมาณและคุณภาพตามที่ตลาดต้องการ

● การผลิตยังขาดระบบบริหารจัดการที่ดีตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (GAP) ตั้งแต่โรงเพาะฟัก การอนุบาล ตลอดจนถึงกระบวนการเลี้ยงปลานิล

4. แนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค

● จัดทำโครงการพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ Smart Farmer เพื่อพัฒนาศักยภาพทั้งด้านการผลิต การแปรรูป การตลาด และการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยในอาชีพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

● จัดทำโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ปลานิล) 2562 เพื่อเพิ่ม

ประสิทธิภาพการผลิต ยกกระดับมาตรฐานฟาร์มให้ได้ GAP เพิ่มขึ้น การเพิ่มมูลค่าสินค้า
ประมง การส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร รวมถึงมีการวางแผนการผลิตให้
สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

กลุ่มเศรษฐกิจการประมง โทร. 0 2562 0600-15 ต่อ 13515
ผู้จัดทำรายงาน : เกวลิน หนูฤทธิ์